

ה מ ו ס ד ל ב י ט ו ח ל א ו מ י
אגף פיתוח שירותים
תחום מפעלים מיוחדים
שד' ויצמן 13, ירושלים 91909
טל. 02-6709575 פקס 02-6463092

1. מדברות עבודה – תעסוקה לנשים מקבלות הבטחת הכנסה

הגורם המגיש: עמותת ידיד - פייר קניג 28, ירושלים 93469

אשת הקשר: גב' דפנה זומר

מס' טלפון: 02-6790710/105

דואר אלקטרוני: dafna@yadid.org.il

מקום הפעלת התוכנית: טרם נקבע

הרקע ותיאור התוכנית

עמותת "ידיד" – מפעילה מרכזי זכויות בקהילה אשר נגישים לאוכלוסיות המוחלשות של החברה. המרכזים פועלים בשלושה מישורים מרכזיים אשר משתלבים ומשולבים יחדיו: מתן סיוע, ליווי ועזרה בכל הקשור למיצוי הזכויות, הפעלת פרויקטים קהילתיים בהתאם לצרכים בדגש על העצמה קהילתית וזכויות, עבודה לוביסטית בתחום ופעילות במישור שינוי מדיניות. במסגרת המרכזים נמצא שמספר רב של חסמים מונעים מרבים מציאת עבודה בשכר הולם ולטווח ארוך, הן ברמה האישית, החברתית והעירונית.

מטרות התוכנית

1. מטרת העל של הפרויקט היא השתלבות של המשתתפות בעבודה/לימודים/פתיחת עסק או שיפור מקום העבודה בהתאם לרצון המשתתפים.
2. יצירת רשת חברתית למובטלות.
3. חיזוק הביטחון העצמי והעצמה אישית.
4. חיבור בין החלקים השונים של החברה הישראלית – באמצעות קשר עם מעסיקים ועוד.
5. מתן סיוע אישי הוליסטי למשתתפי התוכנית.

יעדים

- השתלבות של לפחות 30% במקומות עבודה בשכר העולה על שכר המינימום בחצי שנה הראשונה לאחר סיום הקורס.
- השתלבות של לפחות 30% מהמשתתפות בלימודים/הכשרה מתאימים. מתוכם כ- 50% תשתלבו במקומות עבודה בחצי שנה הראשונה לאחר סיום ההכשרה. לימודים.
- חיזוק הביטחון והדימוי העצמי של המשתתפים, ע"פ דיווח של המשתתפים.
- התנסות בראיונות עבודה- כל משתתפת תתנסה בלפחות 3 ראיונות עבודה (במידה ולא תשתלבה בעבודה קודם לכן).

- טיפול הוליסטי בפתרון בעיות אל מול הברוקרטיה בנושא מימוש זכויותיהם באמצעות מרכזי הזכויות של ידיד. מרכז הזכויות יקיים רישום מדויק של המשתתפים, מהות הבעיה, אופי הטיפול ותוצאותיו
- המשתתפות תקבלנה כלים מעשיים להתייעלות ניהול התקציב המשפחתי.

מרכיבי התוכנית

1. ייחודה של התוכנית הינו שילוב וחיבור בין החלקים השונים לתוך מסגרת תומכת אחת, אינטנסיבית אשר תביא בסופו של דבר למציאת עבודה, התחלה של לימודים או פתיחת עסק
2. **קורס העצמה אישית ותעסוקתית** – במטרה לחזק במשתתפים את האמונה ביכולתם האישית, במיומנויותיהם, ומתן כלים מעשיים לשימוש בתהליך חיפוש העבודה.
3. **קורס בסיסי בהכרת המחשב (הכשרה)** – הכרת המחשב, והורדת החשש משימוש בו יכולים לסייע למשתתפי הפרויקט לחוש יותר בטחון, מעודכנים יותר ולעלות את הביטחון האישי.
4. **קורס ניהול תקציב משפחתי** - הקורס עוסק הן בפן הרגשי והתפיסתי של תקציב והן בפן המעשי של בניה וניהול תקציב. הקניית כלים מעשיים לבניית תקציב, קביעת סדרי עדיפויות ומעקב אחר ניצול התקציב
5. **פתרונות לחסמים המונעים מהמשתתפים להשתלב בקורס/ עבודה** - במסגרת הפרויקט אנו מפעילים מסגרת לשמירה על ילדי המשתתפים (במידת הצורך).
6. **שילוב של אנשי עסקים ומעסיקים מהקהילה** - אנשי העסקים והמעסיקים מסייעים בעריכת ראיונות עבודה, מתן טיפים ונקודות לחשיבה לגבי הראיונות ממקור ראשון.

אוכלוסיית היעד

נשים משכבות סוציו-אקונומיות חלשות, שמקבלות הבטחת הכנסה בעילת "דורש עבודה" (שמאפשרת להן להשתתף בקורס ולהמשיך לקבל קצבת הבטחת הכנסה), בגיל תעסוקה ועם מוטיבציה להשתלבות במעגל התעסוקתי או שדרוג תעסוקתי. זאת, ללא תלות בהיסטוריה התעסוקתית שלהם. חלק מהקבוצות תהינה בעלות מאפיין משותף במטרה לקדם את המוטיבציה וההשתלבות של המשתתפות בפרויקט כגון: נשים חד הוריות, חרדיות, יוצאי חבר העמים וכדומה. בתוכנית להפעיל 6 קבוצות ב- 3 ערים – 2 קבוצות בכל עיר – בשלוש מבין הערים: קריית גת, אופקים, קריית מלאכי, דימונה, שדרות ועוד.

בתוכנית בכל קבוצה ישתתפו עד 20 משתתפים, סה"כ $20 \times 6 = 120$ משתתפים.

משך התוכנית – 24 חודשים. שנה לגיוס והכשרה שילוב בתעסוקה ושנה למעקב.

2. שילוב, קידום והתמדת נשים חרדיות בתעסוקה

הגורם המגיש: "תמך" – מרכז אמריקאי ישראלי לקידום הכלכלה והתעסוקה בישראל.

כתובת: רח' יפו 216, ירושלים 94383

אשת הקשר: גב' שיינדי באב"ד – מנכ"לית

מס' טלפון: 02-5388665

דואר אלקטרוני: sbabad@temech.org

שותפים: תב"ת ותמ"ת

מקום הפעלת התוכנית: טרם נקבע

תאור הארגון המגיש

ארגון תמך הוקם לפני כ-4 שנים על ידי נציגים מהקהילה החרדית ובגיבוי מנהיגי הקהילה במטרה לפתח ולהקים מקומות עבודה לנשים חרדיות. בועד המנהל של תמך משתתפים גם אנשי עסקים מובילים מקרב הקהילה. הלגיטימציה של תמך בקרב הקהילה החרדית מאפשרת פיתוח, קידום והטמעה של פתרונות תעסוקה לנשים חרדיות בישראל.

הרקע לתוכנית

תמך זכה לפני כשנה במכרז של תב"ת להפעיל תוכנית בשם "צופיה" שהוא פרויקט תב"ת לעידוד תעסוקת נשים חרדיות. הממצאים בהפעלת תוכנית צופיה מצביעים על נשירה גבוהה יחסית של הנשים, כשהסיבות/החסמים העיקריים:

- חוסר במסגרת תומכת לאמא עובדת.
- חוסר בכישורים רכים לשילוב מוצלח.
- שיווק עצמי לקוי.
- הכנה לקווה לשילוב מוצלח בין ערכי הקהילה ועולם העבודה.
- חוסר בתמיכה חברתית/קהילתית.
- חוסר בנגישות להזדמנויות קידום.

חברות כוח אדם שמשרתות את האוכלוסייה החרדית מציינות שרק כ- 20% מהפונות לשירותן מוכנות לעבודה מיידית וכ- 60% מהן אינן ניתנות להעסקה.

בתוכנית המוגשת לביטוח לאומי ההתמקדות היא באוכלוסייה החלשה יותר – אוכלוסייה שאינה מקצועית ושאינה מכוונת תעסוקה – אוכלוסייה שבה אחוז הנשירה מהעבודה גבוה יחסית. בתוכנית לשלב את הנשים בהכשרות המקצועיות המשלימות את הידע החסר – הכשרות שניתנות במסגרת תוכנית צופיה – מה שיאפשר נגישות להזדמנויות קידום. **ובנוסף, בתוכנית המוצעת** יינתנו סדנאות טרום תעסוקתיות, שיסייעו להסרת שלושת החסמים הראשונים המוזכרים לעיל. כמו כן, תינתן לאישה הדרכה והעצמה על ידי חונכת עם ניסיון בתחום עיסוקה – חונכת שמבינה לליבה ומכירה את קשייה.

מטרות התוכנית

מטרת על – מתן כלים לחיזוק נקודות התורפה המונעות הצלחת נשים חרדיות בתעסוקה לטווח הרחוק. ובמקביל, לפעול להרחבתן של מסגרות התמיכה בקהילה ולתרום להעמקת שינוי תפיסתי וערכי בקרב הקהילה ביחס להשתלבות נשים בעבודה.

היעדים

1. שילוב נשים חרדיות בשוק העבודה.
2. שיפור מוטיבציה ועידוד עצמאות כלכלית.
3. מתן כלי תמיכה להתמודדות עם דרישות העבודה.
4. שינוי עמדות בקהילה החרדית לעבודת נשים מחוץ לבית.

אוכלוסיות יעד

בתוכנית לגייס כ - 600 נשים צעירות שאינן עובדות או עובדות במשרות בלתי מקצועיות. נשים שהוגדרו על ידי חברות כוח אדם כ"בלתי ניתנות להעסקה". בתוכנית לפנות לנשים חרדיות במקומות בהם ריכוזי אוכלוסייה חרדית, כגון: טבריה, תפרח, באר שבע, רכסים וכו'.

תאור התוכנית

נשים חרדיות הינן בד"כ המפרנסות העיקריות במשפחה, אך בגלל הסיבות והחסמים שהוזכרו לעיל שיעור השתתפותן במעגל העבודה נמוך ביחס לאוכלוסייה הכללית. התוכנית כוללת מרכיבים שיסייעו לאישה החרדית להתמודד מול דרישות מקום העבודה. בניית מערכת תעסוקתית קהילתית תומכת, הכוללת: הכנה לתעסוקה, ליווי של חונכות וכלים מעשיים שיאפשרו את עמידתה בדרישות מקום העבודה.

התוכנית כוללת :

- א. סדנאות טרום תעסוקה (5 בשנה, 20 נשים בכל קבוצה).
- ב. איתור מעסיקים.
- ג. הכשרות (במימון התמ"ת).
- ד. השמה.
- ה. ליווי נשים באמצעות חונכות – מרכיב חדשני שבאמצעותו, נשים עובדות, יחנכו פרטנית וקבוצתית נשים שמתקשות להשתלב בעבודה. בשנה הראשונה יגויסו 10 חונכות ו- 50 חניכות ומספר דומה בשנה השנייה.
- ו. בניית רשת תמיכה חברתית להגדלת הגיבוי בקהילה.

מדדי הצלחה

- שיעור ההשמה יעמוד על 60%.
- שביעות רצון גבוהה מצד המשתתפות.
- שיפור המצב הכלכלי של המשתתפות.
- העלאת המודעות בקרב הקהילה לצורך ולחשיבות של תרומת הנשים לתקציב המשפחתי באמצעות העסקתן.

משך התוכנית - 24 חודשים

3. תוכנית 'מיפנה' - קידום תעסוקת נשים חד הוריות

הגורם המגיש: עמותת בעצמי

כתובת: דרך בן צבי 84, בית פנורמה, תל אביב

ישובי הפעלה: מועצה מקומית לקיה, רהט, דימונה, שדרות, ירושלים ועוד ישוב אחד

אשת קשר: ליאת רוזנברג

מס' טלפון: 052-4324935, 03-5187676

דואר אלקטרוני: liat@be-atzmi.org.il

רקע

סיוע לאוכלוסיות מעוטות הזדמנויות להשתלב באופן יציב ואיכותי בעולם התעסוקה מהווה את אחת התשובות המרכזיות למאבק בעוני וליצירתה של לכידות חברתית. בעוד שהמשק הישראלי הופך גלובאלי ומתקדם יותר, הפערים החברתיים והכלכליים בישראל הולכים ומעמיקים. שוק העבודה בישראל הופך מנוכר ומרוחק לרבים מאזרחי ישראל, ולמצב זה השלכות חברתיות עמוקות. על מנת לקדם חברה שוויונית יותר, ובכדי להוביל לצמיחה יציבה וארוכת טווח במשק הישראלי שתטיב עם כלל האזרחים, יש צורך בשיפור מהותי במידת ההשתתפות וביכולת ההשתכרות של קבוצות מעוטות הזדמנויות באוכלוסייה.¹ נשים בכלל, ונשים חד הוריות בפרט, מתמודדות עם קשיים ייחודיים בהשתלבות יציבה ואיכותית בעולם העבודה בישראל, ולפיכך זקוקות למענה הוליסטי ומקיף.

עמותת 'בעצמי', הפועלת משנת 1995, הינה ארגון ללא מטרות רווח, אשר שם לו כחזון להוביל לשינוי מפת התעסוקה בישראל, על ידי שילוב וקידום אוכלוסיות מעוטות הזדמנויות בעולם העבודה. העמותה מפתחת ומיישמת תוכניות תעסוקה ארוכות טווח, אשר מסייעות לנשים וגברים לצאת ממצב של אבטלה ותת-תעסוקה ולהשתלב בתעסוקה יציבה והולמת.

עמותת 'בעצמי' פועלת בשותפות עם גופים רבים וביניהם: גיוינט ישראל, תב"ת - מיזם התעסוקה של גיוינט ישראל ומשרד התמ"ת, משרד הקליטה, משרד הרווחה, משרד החינוך, רשויות מקומיות, חברות עסקיות וקרנות ופדרציות יהודיות בארץ ובעולם.

בשנת 2008 הפעילה העמותה מעל 30 פרויקטים בלמעלה מ-20 ישובים בארץ, תוך התמקדות באזורי הפריפריה החברתיים והגיאוגרפיים. בפעילויות העמותה נטלו חלק מעל 2,200 משתתפים ואחוזי ההשמה עמדו בשנה זו על 67% בממוצע בתוך שנה מיום ההצטרפות לתוכניות השונות.

תוכנית "מיפנה" פעלה ב-3 השנים האחרונות ב-10 ישובים למגוון קהלי יעד: צעירים 18-35, בני 45+, אוכלוסיה ערבית, עולים חדשים וותיקים ונשים חד הוריות. 67% אחוזים ממשותפי התוכניות הושמו תוך שנה במקומות עבודה והכשרות מקצועיות.

הצעה זו למוסד לביטוח לאומי נועדה להעמיק ולהרחיב המענה הניתן במסגרת תוכנית זו שנתית של "מיפנה" בשנים 2010-2011, ל-500 נשים חד הוריות, ב-5 ישובים חדשים מאשכול 4-5. בחירת הישובים תעשה בהיוועצות ובתיאום עם המוסד לביטוח לאומי.

נשים חד הוריות (נשים המנהלות משק בית עצמאי לא כולל אלמנות), בגילאי העבודה 25-45, שהינן אמהות לילדים עד גיל 18; מקבלות קצבאות הבטחת הכנסה ו/או מזונות מהמוסד לביטוח לאומי; עד 12 שנות לימוד; שאינן עובדות או שהינן בתת תעסוקה; ללא רקע של התמכרויות, בעיות נפשיות או פלילים. החסמים והגורמים המעכבים את השתלבותן של נשים אלו בשוק העבודה הינם מגוונים ורב-מערכתיים: ניתן לחלק את החסמים עימם מתמודדות הנשים לשתי קטגוריות מרכזיות – חסמים חיצוניים (כגון: מיעוט הון אנושי, העדר הרגלי עבודה, העדר עורף משפחתי, חיים בסביבה חברתית אשר מקשה על נגישות כמו גם שאיפה לתעסוקה) וחסמים פנימיים (כגון: דימוי עצמי ותחושת מסוגלות עצמית נמוכה, ריבוי משברים רגשיים ומשפחתיים).

בכל שנה יופעל בכל ישוב מחזור אבטיפוס הכולל 50 משתתפות (סך הכול 100 נשים במשך שנתיים בכל ישוב, שהן 500 נשים ב-5 ישובי התוכנית).

התוכנית תבוצע ב-5 ישובים מאשכול 4-5 (הישובים יבחרו לאחר תהליך מיפוי מעמיק ובשיתוף עם הקרן למפעלים מיוחדים של המוסד לביטוח לאומי).

מטרות התוכנית

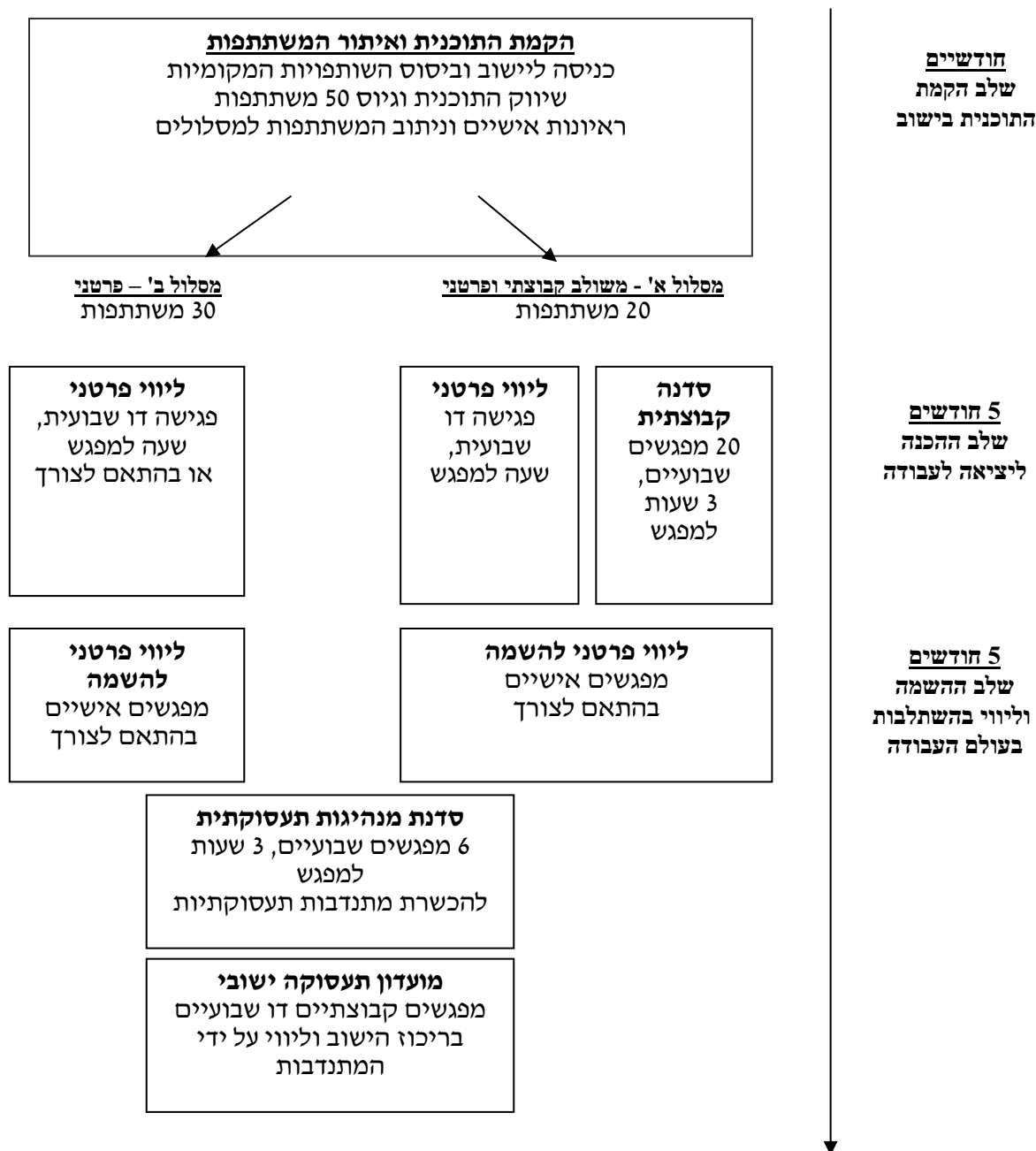
- 1. העצמה והנעה** של המשתתפות ממצב של תלות וחוסר ביטחון לקראת פיתוח אישי ואופק תעסוקתי. מטרה זו מושגת באמצעות התהליך הסדנאי והליווי האישי ארוכי הטווח. במסגרת זו, ישנו עיסוק בזיהוי כוחות אישיים וחיזוקם, וכן בהתמודדות עם חסמים אישיים והסרתם. נעשית למידה מהצלחות, תוך התבוננות פנימית והנעה לפעולה פרו-אקטיבית המבוססת על ביטחון ואמונת האישה ביכולותיה.
- 2. גיבוש כיוון תעסוקתי** ובניית תוכנית תעסוקתית אישית לטווח המידי ולטווח הארוך. במסגרת הליווי האישי מסייעים רכזי התעסוקה לכל משתתפי התוכנית (במסלול הקבוצתי והפרטני) בבניית תכנית תעסוקתית אישית ברת מימוש, התואמת את רצונותיהם וחלומותיהם התעסוקתיים, ואת יכולותיהם וכישוריהם.
- 3. השמה יציבה ואיכותית** בעבודה או במסגרת יזמות עסקית קטנה-בינונית, התואמת את התוכנית האישית של כל משתתפת. לאחר שלב ההשמה, ממשיך ליווי המשתתפות בשלבי ההיקלטות בעבודה או הקמת העסק, תוך שמירת קשר עם המעסיק לשם ביסוס היציבות התעסוקתית. מטרה זו מושגת באמצעות עבודה משותפת בין המשתתפות לרכזי התעסוקה, כשהתפישה היא שעל כל משתתפת למצוא עבודה לעצמה, תוך סיוע וליווי של רכזי התעסוקה. הסיוע הניתן על-ידי הרכז כולל הדרכה במיומנויות השמה (כתיבת קורות חיים, הכנה לראיונות עבודה וכדומה), סיוע בהתמודדות עם קשיים וחסמים בתהליך, וכן הפעלת קשרים עם מעסיקים באזור לקידום המודעות והנכונות להעסקת נשים חד הוריות בכלל ומשתתפות התוכנית בפרט.
- 4. העמקה והרחבה של תשתיות עירוניות לקידום תעסוקה**, לשם הגדלת מרחב האפשרויות לנשים חד הוריות תושבות העיר, תוך כדי עבודה מול גורמים רלוונטיים במגזר העסקי, במגזר הציבורי ובמגזר החברתי, הפועלים ביישוב בו פועלת התוכנית. מטרה זו מושגת על-ידי עבודה בתפישה קהילתית, לפיה תכנית "מיפנה" מהווה חלק מהשירותים שהעיר מציעה לתושביה, כך שעמותת "בעצמי" חוברת לגורמים המרכזיים בעיר המתכללים את נושא התעסוקה. לאורך התכנית מתקיימות ועדות היגוי (שולחנות עגולים) הכוללים את כל הגורמים הרלוונטיים, והקשר של רכזי התעסוקה עם אותם גורמים רציף ומשמעותי.

אבטיפוס של תוכנית "מיפנה" נמשך שנה קלנדארית אחת (12 חודשים) במסגרתו משתתפות 50 נשים. אבטיפוס זה יופעל מדי שנה בכל אחד מ-5 הישובים ויאפשר מענה כולל ל-500 נשים. אבטיפוס זה כולל מספר שלבים מרכזיים:

חודשיים	שלב הקמת התוכנית ביישוב - איתור שותפים מקצועיים רלוונטיים ביישוב, רתימת לתהליך והקמת שולחן ישובי; גיוס ומיון 50 משתתפות והתאמת מסלול הליווי עבורן: מסלול א – משולב ליווי קבוצתי ופרטני (20 משתתפות); מסלול ב – ליווי פרטני (30 משתתפות)
5 חודשים	שלב הכנה ליציאה לעבודה - בשלב זה תגבשנה המשתתפות כיוון תעסוקתי ותוכנית תעסוקתית אישית לטווח המיידי ולטווח הארוך, במסגרת שני מסלולים: מסלול א – משולב ליווי קבוצתי ופרטני כולל: סדנה קבוצתית של 20 מפגשים שבועיים, 3 שעות למפגש; מפגשים פרטניים אחת לשבועיים למשך שעה. מסלול ב – ליווי פרטני כולל: מפגשים פרטניים אחת לשבועיים למשך שעה או לפי הצורך.
5 חודשים	שלב השמה וליווי בהשתלבות בעולם העבודה – בשלב זה תיישמנה המשתתפות את התוכנית התעסוקתית שגיבשו להשתלבות בעבודה או בהכשרות מקצועיות. בשלב זה תחתור התוכנית לקראת עמידה ביעדי השמה של 67% מהמשתתפות. שני המסלולים ימשיכו בשלב זה את הליווי הפרטני בהתאם לצרכי המשתתפות.

שלבי המודל (אבטיפוס)

אבטיפוס של תוכנית "מיפנה" מציע התערבות אשר תפעל באופן ישיר או עקיף להתמודדות עם מכלול החסמים המתוארים לעיל. אבטיפוס התוכנית נמשך שנה עבור 50 משתתפות וכולל מספר שלבים מרכזיים:

יעד ומדד הצלחה מרכזי בתוכנית הינו כי 65% מהמשתתפות תשתלבנה במקום עבודה או בהכשרות מקצועיות בהיקף של לפחות 50% משרה תוך שנה מיום הצטרפותן לתוכנית ותתמדנה למשך 3 חודשים לפחות.

תחומי השמה מצופים: הדרכה וחינוך, טיפול, משרות פקידותיות ותחום השירותים. הערכת הצלחת התוכנית והעמידה ביעדים תעשה באמצעות מנגנון הערכה פנים ארגוני וב- 3 שלבים מרכזיים: בתחילת ההשתתפות בתוכנית; בתום שנה להשתתפות בתוכנית; בתום שנה וחצי מתחילת ההשתתפות בתוכנית.

על מנת לייצר **המשכיות התוכנית** ביישוב באמצעות הכוחות הפנימיים, רכיב המנהיגות התעסוקתית יתבצע בשלב ראשון בהפעלה משותפת של העמותה והישוב, בשלב שני, לקראת תום התוכנית, תבנה תוכנית Phasing Out אשר תאפשר לישוב להמשיך ולהפעיל את מסגרת המועדון התעסוקתי כמו גם את מערך המתנדבות התעסוקתיות, לשם המשך ליווי והענקת שירותי קידום תעסוקה לנשים חד הוריות בפרט ואוכלוסיית המובטלים מקבלי גמלאות הבטחת הכנסה בכלל ביישוב.

כוח האדם בתוכנית יבוסס על אנשי מקצוע מתחום הייעוץ/טיפול/משאבי אנוש עם ניסיון מובהק בעבודה עם אוכלוסיית הנשים החד הוריות. בצד זאת, ועל מנת להעצים את הקהילה המקומית מחד ולהבטיח את המשכיות הסיוע בתחום התעסוקה בשוב בתום התוכנית – יוקם במסגרת התוכנית **מערך של מנהיגות תעסוקתית**. המערך יכלול צוות מתנדבות של נשים חד הוריות המתגוררות בשוב ואשר חוו הצלחה בתחום התעסוקתי. נשים אלה יעברו הכשרה להתנדבות "תעסוקתית" על ידי העמותה ולאחר מכן הן תשתלבנה בתהליכי ליווי וחונכות פרטנית במסגרת שירות מועדון תעסוקתי שיוקם לקראת סוף שנת הפעילות הראשונה.

משך התכנית – שנתיים

גורמים שותפים - התכנית תבוצע בשיתוף עם 5 רשויות. ייבחרו ישובים מאשכול 4-5.

תוכנית מפנה תפעל בשיתוף פעולה מלא עם גורמים מקצועיים בישובים – שירות התעסוקה, האגף לשירותים חברתיים, נעמ"ת, ויצ"ו, מרכזי צעירים, מרכזי הון-אנושי, חברות עסקיות וכד'. יש לכך השלכות חיוביות רבות כגון: מעמד יוקרתי ורציני לתוכנית, סיוע בגיוס, סיוע בחשיבה מקצועית ובפתרון בעיות, שיתוף הפעולה מאפשר לרכזת התוכנית להגיע למועמדות הזקוקות ביותר לשירותי התוכנית, נגישות השירות למשתתפות בתוך הקהילה – התוכנית מתקיימת בתוך העיר עצמה, שיתוף הפעולה מאפשר איגום משאבים – הפניית משתתפות לתוכניות הכשרה/תמיכה/קהילה/פנאי המתבצעות במסגרות שונות בעיר.

אספקטים חדשניים

התוכנית מציעה ליווי וטיפול לפני, במהלך ואחרי ההשתלבות הראשונית במקום העבודה, כאשר הצוות המקצועי מסייע למשתתפות להתמודד עם האתגרים הניצבים בפניהן בשלבים השונים של התהליך. ההנחה העומדת בבסיס יצירת רצף הליווי והתמיכה המתוארת לעיל הנה כי תהליך השינוי אותו עוברות המשתתפות אינו מסתיים עם השתלבותן הראשונית בעבודה. הליווי נועד הן לסייע בהתמודדות עם קשיים ואתגרים במסגרת החדשה אליה נכנסות המשתתפות והן לשם המשך פיתוח אפיקים מקצועיים על מנת לאפשר מוביליות וקידום משמעותי בשוק העבודה. דרך פעולה זו נועדה למנוע את הישאבותן של המשתתפות לעבודות מזדמנות אשר אינן משולמות היטב ולא מאפשרות שינוי וקידום אמיתי במעמד המקצועי, החברתי והכלכלי של המשתתפות.

עבודה בקבוצות קטנות מאפשרת עבודה אישית ואיכותית עם כל אחד מהמשתתפות: שעות הדרכה אישית מרובות, זמינות רכזי התוכניות לשאלות במצבים קריטיים – טרום ראיון / טרום שליחת קורות חיים והיכרות מעמיקה של רכזי התוכניות עם תחומים נוספים בחיי המשתתפות.

המשתתפות מגיעות ונשארות בתוכנית מתוך בחירה אישית בלבד. ההנחה בבסיס דרך פעולה זו הנה כי המובטלות רוצות לשנות את הסטאטוס התעסוקתי בו מצויות ואף תעשנה את השינוי במידה תוצע להן הסיוע המקצועי והתמיכה הרגשית לה הן זקוקות.

הפעילות במסגרת התוכנית נערכת בשעות אחר הצהריים. ההנחה בבסיס דרך פעולה זו הנה כי על המשתתפות להיות זמינות ליציאה לעבודה בכל זמן השתתפותן בתוכנית וכי ברגע שיהיו מוכנות לכך, המובטלות תצאנה לעבודה. הנחה זו נשענת אף היא על התפיסה כי המובטלות הן בעלות מוטיבציה להשתלבות בשוק העבודה. פגישות אישיות נקבעות בתאום בין משתתפות לרכזים בהתאם לפניות.

משך הפרויקט - שנתיים

4. "חן – חיזוק נשים בתעסוקה"

הגורם המגיש: עיריית באר שבע - רח' מנחם בגין 1 באר שבע

אשת הקשר: גב' אתי כהן - מנהלת מחלקה לעבודה קהילתית

מס' טלפון: 08-6463901

דואר אלקטרוני: ettyc@br7.org.il

מקום הפעלת התוכנית: באר שבע

הרקע לתוכנית

לצד המצב הכלכלי הקשה מתמודדות הנשים החד הוריות עם סטיגמות חברתיות קשות, בידוד חברתי, קונפליקט תפקידים כתוצאה מהיותן הורה ומפרנס יחיד במשפחה. התכנית מתמקדת בנשים חד הוריות ילדות הארץ, עולות חדשות מחבר העמים, נשים חד הוריות מובטלות או עובדות בעבודות מזדמנות, הנמצאות בתת תעסוקה ומעוניינות לדרג את מצבן התעסוקתי.

מטרת התוכנית

עידוד יציאת נשים לעבודה והעלאת היכולת הכלכלית של המשפחות החד הוריות. יעדי השמה -70% של משתתפות למשך 3 חודשים לפחות.

אוכלוסיית היעד

60 נשים תגויסנה ותחולקנה ל 4 קבוצות לפי מאפייני השכלה ומקצוע. קבוצה ראשונה תכלול נשים חד הוריות עולות מחבר העמים בעלות השכלה גבוהה- אינן מצליחות להשתלב במעגל תעסוקתי המתאים לכישוריהן ולכן נמצאות מחוץ למעגל תעסוקה או זקוקות לשדרוג תעסוקתי. קבוצה שנייה מובטלות מתמשכת כוללת חד הוריות ממעמד סוציו אקונומי נמוך, ללא השכלה ולעיתים ללא 12 שנה"ל, אשר לעולם לא השתתפו במעגל תעסוקה או השתתפותן הייתה מזערית. קבוצה שלישית מובטלות זמנית- נשים חד הוריות עולות וותיקות חלקן עם השכלה וחלקן ללא השכלה אשר בעקבות משבר גירושין וחוסר יכולת להתארגן עם המצב החדש ושינוי הסטאטוס נפלטו ממעגל העבודה ומתקשות לחזור למעגל העבודה. קבוצה רביעית כוללת נשים שמעוניינות בשדרוג תעסוקתי- נשים אשר בשל חוסר השכלה עובדות בעבודות כפיים כמו ניקיון, טיפול בקשישים, אולם הן בעלות יכולות וכישורים לשדרוג מקצועי.

שלבי העבודה

כל מחזור כולל 5 שעות שבועיות למשך 14 שבועות: מפגשים של מועדון תעסוקתי פעמים בחודש, 3 שעות לזוי פרטני, 2 שעות לזוי קבוצתי. כל מחזור כולל: סדנא לאימון דינאמי, לזוי פרטני וקבוצתי על ידי עו"ס ורכזת השמה למשך שנה, השמה והשתתפות במועדון תעסוקתי.

לאחר סיום הקבוצה רוב הנשים תמשכנה לקבל לזוי פרטני תוך ואחרי ההשמה. מועדון תעסוקתי יעסוק במיומנויות עבודה, הקניית כישורי מחשב, כתיבת קורות חיים, תקשורת בינאישית, מהווה מסגרת תמיכה ולזוי הו לנשים ששולבו בעבודה והן לנשים הנמצאות בשלבים שונים של מימוש יעדיהן התעסוקתיים.

כל אישה תשתתף בתכנית כשנתיים עד למיצובה בתעסוקה -תתחייב לעבודה קבוצתית, פרטנית, השמה, לווי ומועדון תעסוקתי.

לחלק מהנשים המשתתפות יוצע סבסוד הכשרות מקצועיות- באמצעות קרן מלגות לסבסוד הכשרות מקצועיות אשר אינן ניתנות במסגרות הקיימות. לחלק יוצע מסלול פיתוח יוזמות עסקיות מהבית בהדרכת ובהנחיית מטי.

משך תוכנית - 24 חודשים

5. קידום תעסוקתי לנשים בגילאי הביניים +40

הגורם המגיש : מרכז מהות בחיפה- עמותה

הגורמים המשתתפים : עיריית קריית ביאליק, קריית ים, חיפה

כתובת : רח' העצמאות 102 חיפה

אשת קשר : מיכל דגן- מנהלת העמותה

מס' טלפון : 052-3247271

דואר אלקטרוני : mahut@mahutcenter.org

מרכז מהות – מרכז מידע והדרכה ותעסוקה לנשים בחיפה הינה עמותה המקדמת שינוי במצבן הכלכלי והתעסוקתי של נשים מקבוצות מוחלשות באוכלוסיה. תכניות שהיא מציעה מתמקדות בהעצמה, ידע, השכלה, הסרת חסמים, השמה אקטיבית ובניית קשרים נדרשים לשם השתלבות בתעסוקה.

אוכלוסיית היעד

במהלך 3 שנים 200 נשים בנות +40 מובטלות, בתת תעסוקה ומעוטות הכנסה יקבלו סיוע אינטנסיבי לפי התכנית בקבוצות השונות ועל פי צרכיהן והחסמים בהן נתקלות- השמה, השכלה

ומוביליות, העצמה

על מנת לאפשר להן להיקלט בשוק התעסוקה, להתמיד ולהתקדם במידת האפשר. בכל הקבוצות יתקיים שילוב פעיל בתעסוקה.

בקבוצות מסוגלות יעבדו על המסוגלות ועל השמות. בקבוצת השכלה יסיעו באופן פעיל בהשמות ובסיום לימודיהן ניתן יהיה לקדם אותן לתעסוקה מקצועית על פי הכשרתן. על סמל הניסיון המעשי נשים זקוקות לפרנסה ולכן אי אפשר לחכות עם ההשמות עד שהן יתחזקו או עד שהן ישלימו לימודים- הכוונה לקדם במקביל השמות קצרות טווח יחד עם השקעה בהשכלה ובמסוגלות של נשים כך שזה יתרום לחיזוק היכולות התעסוקתיות של הנשים באופן שיקדם אותן להשתלבות בתעסוקה טובה יותר.

מטרות התכנית

להגביר השתלבות בתעסוקה של נשים בגילאי הביניים, להגביר מוכנות של המעסיקים לקלוט ולהעסיק, לפתח ידע ייחודי בנושא תעסוקת הנשים בגילאי הביניים.

סלי השירותים

קורס הכנה לתעסוקה, 40 ש"א 4 פעמים בשנה כל שנה,

קורסי מחשבים – 64 שעות שני קורסים כל שנה.

קורס הכנה לתעסוקה ממוקד בדגש על העצמה, הגדרת מטרות, היכרות עם שוק התעסוקה, כתיבת קורות חיים, טכניקות לחיפוש עבודה, הכנה לרעיון עבודה וכו'.

קורס מחשב לצמצום פערים דיגיטאליים- אחד בסיסי ואחר ברמה גבוהה יותר.

לקראת סיום קורס הכנה לעבודה יתקיימו רעיונות אישיים עם כל אישה ותיבנה תכנית תעסוקתית ויוחלט לאיזה מבין 3 קבוצות המשימה היא תצטרף.

קבוצות השמה

מיועדות לבעלות יכולות תעסוקתיות גבוהות יחסית- בעלות מקצוע, זהות תעסוקתית וניסיון תעסוקתי.

קבוצות ההשכלה

מיועדות לנשים בעלות פוטנציאל תעסוקתי גבוה אך ללא השכלה מקצועית מספקת. פעילות הליבה בקבוצה זאת תתמקד בתכניות לרכישת השכלה מקצועית וכללית. במקביל להשתתפות של האישה בקורס מקצועי יתקיימו מפגשים קבוצתיים, סיוע בהשמות. מסלולי הכשרה אפשריים- מקצועות אדמיניסטרציה, קורס מזכירות ביטוח בשילוב סטאז', הכשרה טכנולוגית לנשים, תכניות השוברים של שירות התעסוקה והתמ"ת.

קבוצות מסוגלות

מיועדות לבעלות מסוגלות תעסוקתית נמוכה- מיקוד בהעצמה לצד תרגול משימות ברמה שבועית.

מדדי השמה כפי שנקבעו על ידי העמותה והם:

מעל 25 נשים ישתלבו בתכניות לימוד בקבוצת השכלה כל שנה.
מעל 120 התחלות עבודה בשנה, מעל שליש מהן במשרה מלאה. מבין הנשים שישתלבו בעבודה- 40% ומעלה מוכיחות רצף תעסוקתי של לפחות 8 חודשים מתוך שנה. כל השירותים- ב 3 הקבוצות יינתנו על ידי העמותה בדגש על השמה, ליווי ארוך טווח, לימודי השכלה, לימודי המשך במידת האפשר.

משך הפרויקט - 3 שנים

6. תכנית תעסוקה לבוגרות השירות הלאומי "נערות למען הקהילה", ובוגרות תכנית בדרך ל"צל"ש" של משרד הרווחה

הגורם המגיש: עמותת אלומה - מפעילה מסגרת לצעירות מקרע של מצוקה וסיכון בשירות לאומי

הגורמים השותפים: משרד הרווחה, קרן גנדיר, תב"ת, קרן גרוס ועוד

כתובת: רח' גואטמאלה 22 ירושלים

אשת קשר: הילה סופרמן הרניק

מס' טלפון: 0525665782, 02-5411333

דואר אלקטרוני: hillasoferman@gmail.com

רקע

תוכנית זו היא תוצר של פיתוח משותף של "נערות למען הקהילה" - עמותת בת עמי, ביחד עם השירות לנערות וצעירות (תוכנית פרויקט צה"ל / בדרך לצל"ש ותוכנית "את"). מאחר ושני גופים אלו עוסקים ומטפלים בקבוצת אוכלוסיה דומה וחופפת, הם יצרו עבור קבוצת אוכלוסיה זו, צעירות בנות 19-25, בתום שנת השירות הלאומי / הצבאי, תוכנית המשך להכוון תעסוקתי, הכשרה ופיתוח מקצועי עד השמה משמעותית.

מדובר בצעירות (בנות 19-25) המגיעות מרקע של מצבי מצוקה וסיכון, שהתחילו בתהליך קידום אישי אך עדיין אינן מסוגלות להתנהל באופן עצמאי אדפטיבי. צעירות שיכולות בעזרת סיוע מקצועי להשתלב בעבודה, להתפרנס בכבוד וליהנות מאפשרויות קידום מקצועי עם בטחון ביכולתן להתמודד בשוק התעסוקה.

נערות אלו אותרו בסביבות גיל 18 כשלאורך השנים האחרונות לא תיפקדו בתוך מסגרת חינוכית או תעסוקתית, הנערות אופיינו בחוסר יציבות, נשירה ממסגרות, קושי בתפקוד היומיומי, סבלו מהזנחה משפחתית, חסכים רגשיים וחינוכיים וחוסר במיומנות וכישורי חיים. הן שולבו בתוכניות שמטרתן להכשיר ולהכין אותן לתפקוד בתוך מסגרת (לדוגמה בתוכנית שירות לאומי ייחודית, ובתוכנית פרויקט צה"ל ובדרך לצל"ש – הכנה לשירות הצבאי).

הנערות עברו תהליך קידום משמעותי באמצעות התוכניות, יחד עם זאת, לאחר השחרור, עם חזרתן לקהילה, הן "נשאבות" לחיי המצוקה והאבטלה. זאת כיוון שבשלב זה הן צעירות, ללא עורף משפחתי וקהילתי תומך, בעלות נקודת "פתיחה" נמוכה - ללא לימודים תיכוניים, בגרות או הכשרה מקצועית שתאפשר השתלבות בחיי העבודה וללא דמויות מודל לתעסוקה. המציאות והניסיון מראים כי חלק גדול מהצעירות עשוי לחזור לדפוסים הקודמים. לכן יש צורך בתוכנית המשך שתסיע להן לצאת ממעגל המצוקה ולחזור למסלול חיים נורמטיבי, ותלווה אותן במהלך השתלבותן בקהילה ובהצטרפותן למעגל העבודה. מדובר בתכנית תעסוקה לבוגרות השרות הלאומי ובוגרות בדרך לצל"ש ושירות צבאי. צעירות בעלות בשלות ומוכנות לשינוי משמעותי בתחום התעסוקה.

אוכלוסיית היעד-מאפיינים ושיטות גיוס:

לתכנית ההכשרה יגיעו כל שנה החל מאוקטובר 2009 כ- 90 צעירות בגילאי 19-25 מרקע של מצבי מצוקה וסיכון. צעירות בשלושה מוקדים בארץ- ירושלים, נתניה והשרון, הדרום. הצעירות, בוגרות תוכנית השירות הלאומי "נערות למען הקהילה", תוכנית בדרך ל"צל"ש" והשירות הצבאי, שאינן עובדות באופן

מסודר, חסרות הכשרה מקצועית וללא אופק תעסוקתי ובעלות בשלות ומוכנות לשינוי משמעותי בתחום התעסוקה.

כל אחת משלושת הקבוצות תהייה מורכבת מ- 15 נערות בוגרות השירות הלאומי ו- 15 נערות מהתוכניות של השירות לנערות וצעירות. את התוכנית מובילות במשותף רכזת תעסוקה ורכזות "את".

מטרות, יעדים ומדדי הצלחה:

מטרת על: שילוב הצעירות בעולם העבודה תוך קידום אישי ובניית "אופק תעסוקתי" משמעותי.

תתי-מטרות:

1. לצעירות ייבנה מסלול אישי לקריירה - בחירת מקצוע ובחירת מקום עבודה המאפשר קידום מקצועי.
2. הצעירות יפתחו יכולת לניהול חיים עצמאיים - שמשמעותם: עצמאות כלכלית, מקום מגורים, בטחון כלכלי ומסגרת חברתית (הוצאת אוכלוסיית הצעירות ממעגל העוני).
3. צמצום מספר הצעירות שנמצאות במעגל מקבלי שירותי הרווחה והפיכתן לאזרחיות תורמות ופעילות.
4. הרחבת ההיכרות של הצעירות עם מערכות ושירותים בקהילה - הרלוונטיים לעולם העבודה והנגשתם להן.
5. יצירת מסלול ייחודי של ליווי וכניסה לעולם התעסוקה לנערות תת-משיגות, שלא היו עד היום קהל היעד למסגרות של תעסוקה נורמטיבית.

משך התוכנית: עד שנתיים - עד השמה משמעותית. (ראה יעדים). הצעירות ייכנסו לתוכנית של עד שנתיים.

במסגרת התוכנית יזכו הצעירות:

א. למענה קבוצתי (כל הצעירות ייקחו חלק בקבוצה/ סדנא - כ- 3 שעות, אחת לשבוע) ופרטני בתחום התעסוקה הכוללים מתן כלים, פיתוח מיומנויות, הכנה וליווי להשמה תעסוקתית משמעותית- על ידי רכזת תעסוקה.

עבודת **רכזת התעסוקה** כוללת: אימון אישי, סדנאות בכתיבת קורות חיים, סדנאות סביב חיפוש מקום עבודה, נורמות בעבודה, הכרת המחשב, שימוש באינטרנט, ליווי בהשמה.

ב. ליווי אישי תומך על ידי עובדת השירות לנערה (תוכנית "את") או מעובדת צוות השירות הלאומי (בדגש של אימון אישי – תעסוקתי)

ג. לכל צעירה יבנה מסלול ותוכנית אישית לפי צרכים, כוחות וכישורים בהתאם לאבחון תעסוקתי וצרכי שוק העבודה. כל צעירה תלווה לאורך השלבים השונים – כחלק מתוכנית ההתקדמות שלה.

ד. אבחון והכוון לבחירת מקצוע (שירות קנוי ממכון המומחה בתחום זה).

ה. הכשרות מקצועיות, במגוון מקצועות (לפי התאמה אישית), תינתן ברמה פרטנית באמצעות שוברים של שרות התעסוקה. משך ההכשרה תלוי בקורס.

יעדים ומדדי הצלחה:

יעד	מדד הצלחה	צפי הצלחה
מתן כלים ופיתוח מיומנויות אישיות ובינאישיות הרלוונטיות להשתלבות בעולם העבודה והתעסוקה כמו: כישורי- מחשב, כתיבת קורות חיים, עבודה במסגרת, עבודה מול סמכות, ראיונות עבודה, תקשורת אסרטיבית, שיווק עצמי.	הצעירות יהיו עצמאיות בתחום כישורי המחשב, יהיו בעלות קורות חיים כתובים ומנוסחים כראוי. כל צעירה תגיע לשני ראיונות עבודה בשבוע במהלך הסדנא, עד מציאת מקום עבודה ראשונית.	100% מהמשתתפות עוברות סדנת תעסוקה ומקבלות אימון אישי ו-90% מהמשתתפות עצמאיות בשימוש בכלים הנ"ל
אבחון והכוון תעסוקתי	כל צעירה תעבור תהליך אבחון והכוון מקצועי, על ידי מכון המומחה בתחום, בסופו לצעירה ידוע וברור מהו תחום התעסוקה וההכשרה אליו היא מיועדת.	80% מהמשתתפות עברו אבחונים מקצועיים ותהיינה מוכנות להתחלת לימודי ההכשרה המקצועית או להשתלבות בעבודה.
הכשרה מקצועית	הצעירות שהשתתפו בקורסים מקצועיים יסיימו את הקורס כשבידיהן תעודת הכשרה למקצוע. (בתחומים מגוונים – מטפלת, גרפיקאית, מזכירות רפואית) בהתאם להכוון המקצועי ולצורכי ה"שוק".	90% מהמשתתפות התחילו הכשרות מקצועיות ו-80% סיימו אותם.
השמה והשתלבות בעבודה	הצעירות משולבות ונכנסות למקום עבודה : <u>למשרת פתיחה</u> , בהיקף של מינימום 13 שעות שבועיות, עד סוף תקופת ההכשרה המקצועית. <u>ולחשמה משמעותית</u> לאחר ההכשרה המקצועית, הצעירות ישתלבו במקום עבודה – בחצי משרה ומעלה, בתחום המקצועי אותו למדה או בתחום מקצועי המאפשר יציבות קידום והתפתחות הצעירה ותראה יכולת התמדה של שנה ומעלה במקום העבודה.	100% כולן חייבות לעבוד 70% מהמסיימות משולבות בשוק העבודה בהשמה משמעותית.
הנגשת המוסדות והשירותים הקיימים בעולם התעסוקה, עבור הצעירות	הצעירות מכירות את המוסדות הרלוונטים לתחום התעסוקה באיזור מגוריהן. כגון- לשכת התעסוקה, משרדי כ"א, מרכז הצעירים, היחידה להכוונת חיילים משוחררים. ומשתמשות לפחות בשניים מהשירותים בתהליך חיפוש העבודה	

לסיכום –בסיום התוכנית לאחר שנתיים

- 80% מהמסיימות גמרו את הכשרתן המקצועית

- 70% מהמסיימות משולבות בשוק העבודה בהשמה משמעותית
- כ-10% מהצעירות יופנו ללימודים אקדמאיים (כתוצר מההכוון המקצועי. מימון הלימודים והפעלתם, מחוץ לתקציב ולהפעלת התוכנית)
- לכל אותן המתקשות יינתן סיוע מתמשך בהשמות חוזרות ובמציאת פטרון נאות.

שלבי התכנית ושיטות עבודה

רכזת התעסוקה תפעל בשני מישורים:

1. מישור קבוצתי: סדנאות מרוכזות בנושאים שונים: כתיבת קורות חיים, שיווק עצמי, דימוי עצמי, ראיונות עבודה, חיפוש עבודה, הכרת המחשב, דפוסי תיקשורת, הכרת האינטרנט וכדומה (בהתאם לצרכי הקבוצה)
2. מישור אישי- ליווי בתהליך קבלת החלטות לבחירת מקצוע, אימון תעסוקתי, הכנה לראיונות עבודה, סיוע במציאת מקומות עבודה ליווי בתעסוקה הכוונה להכשרה התעסוקתית, סיוע בהשמה, יצירת קשרים עם מעסיקים פוטנציאליים.

רכזות "את"/רכזת שרות לאומי תלווה את הנערות ליווי פרטני – אישי ותהיה קו מנחה של רכזת התעסוקה בעבודה הקבוצתית.

שלבי התוכנית

שנה ראשונה:

שלב א: חודש קליטה לתוכנית: השתתפות בסדנא מרוכזת פעמיים בשבוע. סה"כ שמונה מפגשים בני שלוש שעות שיתנו כלים למציאת עבודה:

שלב ב: עד חודשיים מתחילת התוכנית – ממשיכות ראיונות עבודה- צעירות שלא השתלבו בעבודה ממשיכות ללכת לפחות לשני ראיונות בשבוע וכניסה למקום עבודה ראשוני –משרת פתיחה. זאת לצד, השתתפות בסדנא קבוצתית אחת לשבוע וקבלת ליווי ואימון אישי לתעסוקה.

לחידוד- לאורך כל התהליך נערה חייבת להיות בהשמה לעבודה.

שלב ג': עד חצי שנה מתחילת התוכנית - התמדה במקום העבודה ראשוני. במקביל בניית תוכנית אישית לכל צעירה בתחום התעסוקתי ועוברות אבחון והכוון מקצועי. ממשיכות בהשתתפות בסדנאות קבוצתית אחת לשבוע וקבלת ליווי ואימון אישי.

שלב ד': בין חצי שנה לשנה-הצעירות משתלבות בקורס הכשרה מקצועית בהתאם לאבחון המקצועי, למסלול האישי ולצרכי שוק העבודה- מקצוע שיש בו יכולת השמה בשוק העבודה.(אורך הקורס שונה מאחת לשנייה).

הסדנאות הקבוצתיות והאימון האישי-תעסוקתי ממשיכים לאורך השלבים בתהליכי פיתוח מיומנות כישורי עבודה, הרחבת תכנים שעסקו בהם בסדנת הכניסה לתוכנית, עוסקים בחיבור והדגמה דרך ההשתלבות בפועל של הצעירות בעבודה, מתן כלים להתמודדות עם קשיים ופיתרון בעיות בדרך להשגת היעדים התעסוקתיים.

שנה שנייה:

שלב ה : סיום ההכשרות המקצועיות, והשמה במקום עבודה מקצועי ומשמעותי בו אפשרות לקידום ובניית קריירה (השמה משמעותית).

השתתפות בסדנא קבוצתית אחת לשבועיים וקבלת ליווי ואימון אישי בהתאם לצורך.

* חשוב לציין שלכל נערה ייבנה מסלול אישי בו קצב התקדמותה בשלבים השונים או המעבר בהם יהיה שונה מנערה לנערה.

שלב	סוג ההתערבות	לוח זמנים
1. טרום התכנית - כניסת רכזות התעסוקה לתפקיד והכשרתן	הכשרת הרכזות וכניסתן לתפקיד.	חודשיים
2. טרום התכנית - קליטת הנערות לתוכנית	שיווק וחשיפת הנערות והבוגרות הרלוונטיות לתוכנית. קליטתן תוך התחייבות מצידן וחתימה על חוזה.	חודשים
3. שלב א'	קליטה לתוכנית: השתתפות בסדנא מרוכזת פעמיים בשבוע. סה"כ שמונה מפגשים. סדנאות מרוכזות בנושאים שונים: כתיבת קורות חיים, שיווק עצמי, דימוי עצמי, ראיונות עבודה, חיפוש עבודה, הכרת המחשב, הכרת האינטרנט וכדומה (בהתאם לצרכי הקבוצה).	חודש וחצי
4. שלב ב'	(עד חודשים מתחילת התוכנית) – ראיונות עבודה וכניסה למקום עבודה ו/או הכשרה תעסוקתית.	שלב חופף לשלב א' - חודשים וחצי
5. שלב ג': מקום עבודה ראשוני. "תוכנית אישית"	עד חצי שנה מתחילת התוכנית - התמדה במקום העבודה ראשוני. במקביל בניית תוכנית אישית לכל צעירה בתחום התעסוקתי ועובדות אבחון והכוון מקצועי. ממשיכות בהשתתפות בסדנאות קבוצתית אחת לשבוע וקבלת אימון וליווי אישי.	6 חודשים - חופף לשלב א' וב'
6. שלב ד': קורס מקצועי	בין חצי שנה לשנה - משתלבת בקורס הכשרה מקצועית בהתאם לאבחון המקצועי, למסלול האישי ולצרכי שוק העבודה - מקצוע שיש בו יכולת השמה בשוק העבודה.	6-12 חודשים בתכנית
7. שלב ה': שנה שנייה	סיום ההכשרות המקצועיות, והשמה במקום עבודה מקצועי ומשמעותי בו אפשרות לקידום ובניית קריירה (השמה משמעותית).	12-24 חודשים בתכנית

משך התוכנית - שנתיים

6. שילוב נשים ערביות בשוק העבודה

הגורם המגיש: נעמ"ת

שותף להפעלה: מכון כישורים. מכון כישורים מתמחה בפיתוח תכניות להחזרת אנשים לעבודה.

כתובת: ארלוזורוב 93 ת"א

ישובי הפעלה: טירה, כפר קאסם, באקה אל גרביה

אשת קשר: אורלי ביטי, עו"ד – סגנית יו"ר נעמת

טלפון: 03-6921931, 03-6921922

דואר אלקטרוני: orlybitty1@yahoo.com

רקע

נשים ערביות מתמודדות עם חסמים רבים, חסמים מצד שוק העבודה, העדר תעסוקה בפרפריה, העדר ניידות/נגישות, העדר השכלה, העדר ניסיון תעסוקתי, העדר כישורים למצוא עבודה ולהחזיק בה, חלוקת תפקידים מסורתית יותר מחברה היהודית, חסמי שפה, חסמים תלויי תרבות. במסגרת הפרויקט יוזמי התכנית רוצים להתמקד ב-3 מישורים: להקנות ידע, מודעות ומיומנויות מחשב, עברית, שיובילו את האוכלוסייה ליציאה ולשילוב בעבודה.

אוכלוסיית היעד:

יאותרו נשים ערביות בגילאי 18-40, בעלות ידיעת קרוא וכתוב ועברית בסיסית וניסיון תעסוקתי כלשהו. בעלות השכלה לפי מאפייני האזור. באזור בו רמת ההשכלה גבוהה יותר הקריטריון לקבלה יהיה השכלה תיכונית, ואילו באזורים כפריים קריטריון לקבלה יהיה השכלה של 8-10 שנות לימוד. בכל מחזור יהיו לפחות 40 נשים (שתי קבוצות) בשלושה אתרים. סה"כ 80 נשים יעברו שלבי הפרויקט במהלך שנתיים תוך דגש על השמה.

מטרות הפרויקט

להביא ליציאת משתתפות התכנית לעבודה, למציאת משרה והחזקה בה למשך שנה לפחות, לסייע בפתיחת עסקים זעירים למעוניינות.

מדדי הצלחה:

המשתתפות תתחייבנה לגשת לפחות ל-5 ראיונות עבודה.
קליטת 60% ממשתתפות התכנית בשוק העבודה והחזקה במשרה למשך שנה לפחות.
שינוי עמדות כלפי השתתפות בשוק העבודה בקרב משתתפות ומשפחותיהן, פתיחת עסקים זעירים.

שלבי התכנית

האוכלוסייה תאותר ותמוין דרך מקורות הגיוס של נעמת ובשיתוף פעולה עם הגורמים הקהילתיים והמקצועיים. התכנית תפעל בשני ישובים: טירה ובאקה אל-גרביה ו/או כפר קאסם.

בכל ישוב תגויס קבוצה של 20 נשים שתתחייבנה להשתתף בתכנית. התכנית תתמקד בשלושה מישורים- בהקניית ידע החסר במישור הפרטני, במודעות בהקניית ערך העבודה, ובהקניית מיומנויות שונות מקדמות תעסוקה באמצעות סדנת הכנה לעבודה. התכנית מבוססת על הפעלה קבוצתית- 120 ש"א תכלול נושאים כמו מאפייני שוק העבודה, מקצועות נדרשים, זכויות וחובות של עובדים, התמודדות עם

שינויים במשפחה, שפה וכללי התנהגות במקום העבודה, איך משמרים מקום העבודה, תדמית, שווק עצמי. כמו כן, התכנית תתמקד בהקניית מיומנויות מחשב, רכישת מיומנויות רכות, חיפוש אחרי משרה, כתיבת קורות חיים, הכנה לראיון עבודה, יישום הנלמד. תיבחן האפשרות להצמיד לתכנית הכשרה פנים מפעלית בשיתוף פעולה עם המחלקה להכשרה מקצועית בהתאחדות התעשיינים.

במחצית התכנית במסגרת קבוצות קטנות יוצמדו חונכים מקצועיים בתשלום למשתתפות והן תתחלנה ליישם באופן פרקטי את הכלים שרכשו עד כה. תפקיד החונכים יהיה ללוות, לעבד, לאמן ולתרגל את המשתתפות ביישום הנלמד. המשתתפות תתחייבנה לגשת לפחות ל-5 ראיונות עבודה. במקביל ימשיך להתקיים מפגש חד שבועי בשעות הערב ללווי, תמיכה ושימור מקום העבודה ולהתמודדות עם הבעיות העולות מכך.

שימוש במפגשי ליווי בקבוצות קטנות בתהליך חיפוש העבודה והצעדים הראשונים בעבודה ומעקב ולווי ותמיכה בשנת העבודה הראשונה יסייעו לנשים להשתלב בעבודה ולפתח דפוס חיים התומך בכך.

משך הפרויקט – שנתיים